

Λ Ο Γ Ο Σ

Ἀπαγγελθεὶς ὑπὸ τοῦ Δικηγόρου Πausανίου Θ.

Χοιδᾶ Προέδρου τοῦ Δικηγορικοῦ Συλλό-

γου Πατρῶν κατὰ τὴν ἑναρξιν τῶν

Συνεδριάσεων τοῦ Συλλόγου τὴν 20

Δεκεμβρίου 1876.

Φίλοι Συνάδελφοι.

Αἶαν πολύτιμον, περισπούδαστον ἐν τῷ βίῳ ἀγαθὸν εἶναι, ἡ ἀγάπη καὶ ἡ ἀφοσίωσις ἐκάστου πρὸς τὸ ἑαυτοῦ ἐπάγγελμα· ἡ ἀγαθὴ δὲ περὶ τούτου ἰδέα, ἡ ἔνθερος κλίσις, ὁ ἐγκάρδιος τοῦ ἀνθρώπου πρὸς αὐτὸ ἔρωσις, εἶναι τὸ ἀσφαλτέστερον ἐχέγγυον τῆς Πίστεως καὶ τοῦ ζήλου, πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν καθηκόντων, τὰ ὅποια τὸ ἐπάγγελμα αὐτοῦ τῷ ἐπιβάλλει.

Ἀρχομένων σήμερον τῶν ἐργασιῶν τοῦ Συλλόγου, εἰς τὴν Σύστασιν τοῦ ὁποίου μᾶς παρεκίνησε πόθος ἀπὸ κοινοῦ ἀπασχολήσεως, ἐπὶ ἀντικειμένων ἀναγομένων εἰς τε τὴν ἐπιστήμην, εἰς ἣν ἀφιερῶσαμεν ἑαυτοὺς, καὶ εἰς τὴν ἐξάσκησιν τοῦ ἐπαγγέλματος ἡμῶν, στενωτέρου δὲ συνδέσμου εἰς τὰς μεταξὺ ἡμῶν περὶ αὐτὸ σχέσεις, συνδέσμου συντελοῦντος νὰ ἐλαφρύνῃ δι' ἀλληλοβοηθείας τὸ βαρὺ φορτίον τῶν καθηκόντων ἡμῶν, νὰ μετροιάξῃ τὴν ἀνάντην τῆς Δικηγορικῆς πορείας, νὰ ἐξομαλύνῃ καὶ καθαρίσῃ τὸ δυσχερὲς καὶ ἀκανθῶδες αὐτῆς μέρος, καὶ νὰ ἐπιδρᾷ διὰ τῆς ἰσχύος τῆς ἐνότητος, εἰς τὴν τήρησιν τῆς ἀξιοπρεπείας, καὶ τῆς σοβαρότητος τῆς Δικηγορικῆς θέσεως· ἀρχομένων λέγω, τῶν ἐργασιῶν τοῦ Συλλόγου ἡμῶν, ἐπὶ καλοῦμαι παρ' ὑμῶν νὰ μοι ἐπιτρέψητε, νὰ εἰπῶ νῆα ἢ ἄγνωστα πρὸς ὑμᾶς, ἀλλὰ ποθοῦντι νὰ μελετήσω μεθ' ὑμῶν ἐπὶ τῆς ἱστορικῆς ἀρχῆς τοῦ Δικηγο-

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ρικού ἐπαγγέλματος, ἐπὶ τῆς κοινωνικῆς θέσεως καὶ τῆς ἀξίας αὐτοῦ, ἐπὶ τῆς σπουδαιότητος τῆς ἀποστολῆς του, καὶ ἐπὶ τῶν λόγων οἵτινες πρέπει νὰ καθιστῶσιν αὐτὸ πρὸς ἡμᾶς ἀγαπητὸν καὶ προσφιλές, ἐπισῦρον ὅλην ἡμῶν τὴν προσοχὴν, ὅλην τὴν ἀφοσίωσιν, ὅλην τὴν ἀγάπην.

Δὲν εἶναι ἀκριβῶς γνωστὸν, πότε καὶ πῶς ἔλαβε κατὰ πρῶτον γένεσιν καὶ ἀρχὴν τὸ Δικηγορικὸν ἐπάγγελμα, καὶ ὁποῖος ὑπῆρξεν ὁ ἀρχικὸς αὐτοῦ χαρακτήρ. ὡς ἐκ τοῦ προορισμοῦ του ὁμοῦς, καὶ τῶν ὑπηρεσιῶν τὰς ὁποίας παρέχει εἰς τὴν κοινωνίαν δύναται, τις ἀλανθάστως νὰ εἴπῃ, ὅτι εἶναι σύγχρονον τῆς περὶ ἀπονομῆς τῆς Δικαιοσύνης θεσμοθεσίας. Ἡ αὐτὴ κοινωνικὴ ἀνάγκη, παρήγαγε συγχρόνως ἀμφοτέρωτα ταῦτα ἀφ' ἧς ἐποχῆς οἱ ἄνθρωποι κατέστησαν Δικασταὶ τῶν συμφερόντων, τῆς διαγωγῆς, καὶ τῆς ζωῆς τῶν ὁμοίων των, τὸ δικαίωμα τῆς ὑπερασπίσεως τούτων ἀναγκαιῶς ἦν συμφυῆς, ἀναπόφευκτος δὲ συνέπεια τῆς ἐνασχῆσεως αὐτοῦ, ἦτο, νὰ γίνωσι δεκτοὶ ἐν τῇ Κοινωνίᾳ οἱ προστατεύοντες, ἢ ἀντιπροσωπεύοντες ἐκείνους, οἵτινες ἐξ ἀπειρίας, ἐξ ἀνικανότητος, ἢ ἐξ ἄλλων αἰτιῶν καὶ κωλυμάτων, δὲν ἠδύναντο νὰ ἐνεργήσωσιν οἱ ἴδιοι τὸ τῆς ὑπερασπίσεως των δικαίωμα· ἐκ ταύτης τῆς ἀνάγκης ὠρμήθησαν τὸ πρῶτον οἱ προθυμηθέντες νὰ χορηγήσωσιν εἰς τὴν ἀδυναμίαν καὶ τὴν ἄγνοιαν, τὴν συνδρομὴν καὶ ὑποστήριξιν τοῦ θάρρους καὶ τῶν γνώσεων αὐτῶν. ἀναμφιβόλως, καθὰ κοινῶς παραδέχονται, οἱ τοιοῦτοι ἀρχικῶς ἦσαν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ συγγενεῖς καὶ φίλοι, τῶν ὁποίων ἢ σύμπραξις καὶ ἢ ὑπηρεσία, ἀπέχει τὰ μέγιστα ἀπὸ τῆς τῶν Δικηγόρων· ἀλλ' εἰς τὴν ἐκουσίαν τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἀντιπροσώπευσιν καὶ ὑπεράσπισιν, ἀνεύρισκαμεν τὸ σπέρμα τὴν ἀρχὴν, καὶ τὴν ἰδέαν τοῦ Δικηγορικοῦ ἐπαγγέλματος.

Βραδύτερον, καθόσον ἠύξαγον αἱ κοινωνικαὶ τῶν ἀνθρώπων

των ἀνάγκαι, καὶ ἐπολλαπλασιάζοντο αἱ σχέσεις αὐτῶν, ἀνεπτύχθη περισσότερον τὸ σύστημα τῆς δι' ἄλλου ἀντιπροσωπεύσεως καὶ ὑπερασπίσεως. τότε, οὐ μόνον τὰ συμφέροντα τῶν πολιτῶν ὑπηγόρευσαν ἵνα ὑπάρχωσιν ἄνδρες ἔμπλεοι ζήλου καὶ ἀρετῆς, οἵτινες κάτοχοι ὄντες ἐιδικῶς τῶν ἀρχῶν τοῦ δικαίου καὶ τῆς ἐπιεικειᾶς, ἠδύναντο νὰ βοηθῶσι τοὺς συμπολίτας των διὰ τῶν συμβουλῶν των, καὶ νὰ ὑπερασπίζωνται αὐτοὺς ἐνώπιον τῶν Δικαστηρίων, ἀλλὰ καὶ τὸ συμφέρον τῆς δικαιοσύνης αὐτῆς, τῆς ἐξουσίας τῆς διαχειριζομένης τὴν δικαιοσύνην, ἀπῆτει τὸ αὐτό. διότι οἱ Δικασταὶ δὲν ἐπῆρκον μόνοι εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ ὑψηλοῦ καὶ σοβαροῦ καθήκοντος αὐτῶν· εἶχον ἀνάγκην τῆς συμπράξεως ἀνδρῶν παιπιδευμένων, φιλοπόνων ἐιδικῶς ἀφιερωμένων εἰς τὴν σπουδὴν τῶν Νόμων, οἵτινες ἀσχολούμενοι εἰς τὴν ταξινόμησιν τῶν γεγονότων ἐκάστης ὑποθέσεως, εἰς τὴν σαφῆ καὶ ἀκριβῆ ἐκθέσιν αὐτῶν, εἰς τὴν προσαρμογὴν ἐπ' αὐτῶν. τῶν καταλλήλων διατάξεων τῶν Νόμων, νὰ τοῖς προπαρασκευάζωσιν οὕτω τὰ στοιχεῖα δικαίας καὶ νομίμου ἀποφάσεως. Τοιαύτη ἦν ἐξ ἀρχῆς ἡ γένεσις, τοιαύτη ἡ ἀποστολὴ, τοιαύτη ἡ ὑπηρεσία τοῦ Δικηγόρου. διὰ τοῦτο ὁ πολυμαθέστατος καὶ σπουδαῖος τατος Πρόεδρος Λαγρσῶ, δικαίως εἶπε περὶ αὐτῆς, « ὅτι « εἶναι ἀρχαία, ὅσον καὶ ἡ τοῦ Δικαστοῦ, εὐγενής ὡς ἡ « ἀρετὴ. ἀναγκαία ὅσον καὶ ἡ δικαιοσύνη. » L'ordre des avocats, est aussi ancienne que la magistrature· aussi noble que la vertu· aussi necessaire, que la justice.

Ἐκ τούτων τῶν ἀρχικῶν ἰδεῶν περὶ τῆς ἐν τῇ Κοινωνίᾳ ἀποστολῆς, καὶ τῆς χρησιμότητος τοῦ Δικηγορικοῦ ἐ-

ΙΑΚΩΒΑΤΕΛΕΟΥΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ἘΝΔΕΙΧΝΑΙ Τὸν ἑαυτοῦ τρόπον, καὶ ὑφ' ὁποιοῦνδήποτε τύπον ΜΟΥΣΕΙΟΝ ΔΗΘΟΥΡΙΟΥ

ἐγκαθιδρύθη καὶ ἐκανονίσθη ἡ ἀπονομή δικαιοσύνης, συνυ-
πῆρξεν ἀμέτῳ καὶ ἀνγκαιῳ, παραλλήλως δὲ πρὸς ταύ-
την, ὑπηρεσία Δικηγόρων ὑφ' οἰκονομία, ὡς
στοιχεῖον σχετικὸν καὶ ἀναπόφευκτον, πρὸς τὴν ὀρθὴν
τῆς δικαιοσύνης ἀπονομήν. τὰ ἔχνη τοιαύτης ὑπηρεσίας,
εὐρίσκουμεν εἰς τὰ ἀρχαιότατα ἔθνη, τῶν χυδαίων, τῶν
Περσῶν, τῶν Αἰγυπτίων, οὐχὶ διὰ προσωπικῆς παραστά-
σεως, ἀλλὰ μᾶλλον ἐγγράφως χορηγομένην κατ' ἐξαιρέσειν
ὅμως ἐν Ἑλλάδι, ἡ ὑπηρεσία τοῦ δικηγόρου, ῥήτορος τότε
καλουμένου, ἔλαβε σπουδαιοτάτην ἀνάπτυξιν, καὶ ἀπεκα-
τέστη ἴδιον, καὶ ἀληθὲς ἐπάγγελμα· αἰ τ ὅ τ ε Κ λ ε ι -
ν αἰ Α θ ῆ ν α ι, Παγκόσμιος Πρωτεύουσα τῶν φώτων,
καὶ προεξάρχουσα εἰς ἅπαντα τὰ εἶδη τῆς διανοητικῆς καὶ
Πολιτικῆς ἀνακτύξεως, ὑπῆρξαν τὸ πρῶτον σχολεῖον τοῦ
δικηγορικοῦ ἐπαγγέλματος· οἱ νόμοι τοῦ Σόλωνος προσέβλε-
ψαν περὶ τῶν Ῥητόρων, ἐπαγγέλματος ἔχοντος σχέσιν
πρὸς τὰς δικαστικὰς θεσμοθεσίας, αἱ δὲ διατάξεις τῶν Νό-
μων ἐκείνων ἐτήρησαν ἐπὶ πολὺν χρόνον μετέπειτα τὴν
ἰσχύν των· ὁ Αἰσχίνης ἐν τῷ κατὰ Τιμάρχου, λόγῳ του
ἐπικαλεῖται αὐτούς. « Ἀναγνώσατε οὖν ὑμῖν, λέγει, τοὺς
« Νόμους τοὺς περὶ τῆς εὐκοσμίας κειμένους τῶν Ῥητόρων.
« Νόμοι τῶν ῥητόρων. ἐάν τις λέγῃ ἐν Βουλῇ, ἢ ἐν Δή-
« μῳ » οἱ ῥήτορες ὀνομάζοντο τότε καὶ Συνήγοροι, ἦσαν
δὲ ἐκ τῶν μᾶλλον εὐπολήπτων κληρωτῶν ἀρχῶν τῶν Ἀ-
θηνῶν. ἐξελέγοντο μετὰ τῶν ἐχόντων ὠρισμένα προσόν-
τα, καὶ ἀφοῦ πρῶτον ὑπεβάλλοντο εἰς τὰς παρὰ τῶν Νό-
μων ἀπαιτουμένας ἐξετάσεις. ἡ μισθοδοσία των ἦτο μία
δραχμὴ δι' ἐκάστην ὑπόθεσιν. « Ἐλάμβανον γὰρ, ἀναφέ-
« ρει ὁ Ἀριστοτέλης, οἱ ῥήτορες δραχμὴν ὅτε συνηγόρου
« ὑπὲρ τῆς Πόλεως, ἢ ὑπὲρ ἄλλου τινος. ἐκ τούτου δὲ
« φαίνεται μισθοφόρον εἶναι τὴν ἀρχήν. Κληρωτῶν δὲ γε-
«

« νομένους δέκα συνηγόρους φησιν. »

Κατὰ τοὺς Νόμους τοῦ Σόλωνος, ὁ ῥήτωρ ἔπρεπε νὰ
ἔχῃ τριάκοντα ἐτῶν ἡλικίαν, νὰ ἀπολαύῃ δὲ Πολιτικῆς καὶ
ἐλευθέρως καταστάσεως· « Μὴ εἰσελθεῖν τινα εἰπεῖν μήπω
« τριάκοντα ἔτη γεγονότα. » « Τὸν ῥήτορα παιδοποιεῖ-
« σθαι κατὰ τοὺς Νόμους, καίγῃ ἐντὸς ὅρων κεκτῆσθαι »
ἀλλὰ καὶ λόγους ἀνικανότητος ἐθέσπισε, καὶ ἀποβολῆς ἀπὸ
τοῦ ἐπαγγέλματος διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως, εἰσαγομέ-
νης κατηγορίας ὑπὸ παντὸς Πολίτου. οἱ λόγοι οὗτοι ἀπέ-
βλεπον τὸν σεβασμὸν πρὸς τοὺς γονεῖς, τὴν πρόθυμον ἐκ-
πλήρωσιν τῶν πρὸς τὴν πατρίδα καὶ τὴν Πολιτείαν καθη-
κόντων, καὶ τὴν Εὐκομίαν τοῦ βίου τοῦ ῥήτορος.

« Εἴ τις λέγῃ ἐν τῷ Δήμῳ, τὸν Πατέρα τύπτων, ἢ τὴν
« Μητέρα, ἢ μὴ τρέφων, ἢ μὴ παρέχων οἴκησιν. εἰ τὰς
« στρατείας μὴ ἐστρατευμένος, ἔσται ἂν αὐτῷ προσταχθῶ-
« σιν, ἢ τὴν ἀσπίδα ἀποβεβληκώς. Εἰ τὰ Πατῆρα κατε-
« δηδοκώς, ἢ ὧν ἂν κληρονόμος γένηται· Ἐάν δὲ τις παρὰ
« ταῦτα λέγῃ, δοκιμασίην μὲν ἐπαγγεῖλάτω Ἀθηναίων ὁ
« βουλούμενος οἷς ἕξεσσι τοὺς δὲ δικαστὰς περὶ τούτων
« ἐν τῷ Δικαστηρίῳ διαγινώσκειν. »

Οἱ ῥήτορες ὑπεχρεοῦντο δυνάμει ἐτέρου Νομοῦ νὰ τη-
ρῶσιν εὐκομίαν καὶ ἀξιοπρέπειαν εἰς τοὺς λόγους των νὰ
ἀποφεύγουν τὰς ὕβρεις, τὰς παρεκβάσεις εἰς ἀντικείμενα
ξένα τῆς ὑποθέσεως περὶ ἧς ἠγόρευον, καὶ τὰς συνεχεῖς
καὶ περιττὰς ταυτολογίας. ταῦτα δὲ ἐπὶ Ποινῇ μέχρι δρα-
χμῶν πενήκοντα ἐπιβαλομένη ὑπὸ τῶν Προέδρων. ἐὰν δὲ
διὰ τὰς παρεκβάσεις ταύτας ἤθελον κριθῆ ἄξιοι μείζονος
Ποινῆς, εἰσήγοντο ὑπὸ τῶν Προέδρων εἰς τὴν Βουλὴν, ἢ ὁ-
ποῖα ἀποφάσεις διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας. « κρύβδην ψη-
« φήσαντες τὸν βουλομένον. »

ΙΑΚΩΒΑ ΓΕΛΙΟΥ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΜΕΤΕΠΙΣΤΗΜΟΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ

Ἐπιβλέπων τοῦ νομοθετήματος, ὁ Σόλων ἀπέδιδεν εἰς τὴν

ὕπηρεσίαν τῶν Δικηγόρων χαρακτηῖρα σχεδὸν θρησκευτικόν, καθιερώσας ὅτι ὁ δικαστικὸς Περίβολος καὶ ὁ τοῦ Ἀρείου Πάγου εἶναι ἅγιος, καὶ διατάξας ἵνα πρὸ τῆς Συνεδριάσεως ἐπιχέσται ἐντὸς αὐτοῦ καθαρτήριον ὕδωρ, ὅπως διὰ τούτου ὑπομιμνήσκειται τοῖς τε Δικασταῖς καὶ τοῖς Συνηγόροις, ὅτι μόνον οἱ καθαροὶ παντὸς ῥύπου ἠδύναντο νὰ εἰσέλθωσιν ἐντὸς αὐτοῦ.

Ὁ Περικλῆς, πρῶτος, λέγουν, εἰσήγαγε τὴν ρητορικὴν εἰς τὴν ἐξάσκησιν τοῦ ἐπαγγέλματος τῶν Συνηγόρων, καθιερώσας τὴν συνήθειαν ἵνα οἱ διαφερόμενοι παρίστανται ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου, ὡς καὶ ἐνώπιον τῶν ἄλλων Δικαστηρίων διὰ δοκιμῶν εἰς τὴν τέχνην τοῦ λόγου ρητόρων. Οἱ ῥήτορες οὗτοι, ἀπήγγελλον οἱ ἴδιοι τοὺς λόγους οὓς εἶχον προπαρασκευάσει πρὸς ὑπεράσπισιν ἄλλων, τοῦτο δὲ ἐγένετο συνηθέστερον εἰς τοὺς πρώτους χρόνους, κατὰ τοὺς ὁποίους ἡ ρητορικὴ ἐν Ἀθήναις ἦτον ἡ Βασιλεὺς τῶν τεχνῶν. Ἐνίοτε ὅμως ἀπέφευγον οἱ ῥήτορες τὴν αὐτοπρόσωπον ὑπεράσπισιν, συντάσσοντες δὲ τοὺς πρὸς ταύτην λόγους, ἐπεφόρτιζον, τοὺς διαφερομένους αὐτοὺς μὲ τὴν φροντίδα νὰ τοὺς ἀναγνώσωσιν ἐνώπιον τῶν δικαστῶν τῶν ὁ μέγας τῶν ρητόρων Ἰσοκράτης, οὕτως, λέγεται, ὅτι ἔπρατε συνήθως, οὐδένα δὲ τῶν θαυμασίων λόγων του, ἀπήγγειλεν ὁ ἴδιος ἐνώπιον τῶν Δικαστῶν.

Ἐν Ρώμῃ, τῇ Μητρὶ τῆς Παγκοσμίου Νομοθεσίας, ἔνθα ἤκμασαν οἱ δεινότατοι τῶν Δικανικῶν ρητόρων, κατ' ἀρχὰς μὲν, οἱ Πάτριων ἀνεδέχοντο τὴν ὑπεράσπισιν τῶν ἀπέλευθέρων τῶν ἐνώπιον τῶν Δικαστηρίων, εἶτα ὅμως ἀντεκατέστησαν τούτους οἱ ῥήτορες, οἵτινες ὡς καὶ πρὸ Ἑλλήσιν, δὲν περιορίζοντο μόνον εἰς τὴν ὑπεράσπισιν τῶν ἰδιωτικῶν συμφερόντων, ἀλλ' ἐσυζήτουν καὶ τὰ τῆς Πολιτείας δημοσίᾳ· ἐκ τούτου δὲ τοῦ βέλους, οἱ εὐδοκίμη-

σαντες ἀνήλθον πολλάκις εἰς τὰ ἀνώτατα ἀξιώματα. Βραδύτερον ἐπὶ τῶν Αὐτοκρατόρων, οἵτινες δὲν ἠνείχοντο, οὔτε τὴν ἐλευθερίαν τοῦ λόγου, οὔτε τὴν δόξαν, καὶ τὴν ἰσχὺν τῶν ῥητόρων, δὲν ἐχορηγοῦντο πλέον αὐτοῖς δημόσια ἀξιώματα, ἀλλὰ περιορίσθησαν εἰς ἰδιωτικὰς μόνον ἀμοιβὰς, τὰς ὁποίας ἐπετράπη, τοῦτο δὲ εἶνε ἄξιον σημειώσεως, νὰ τὰς ἀπαιτῶσι καὶ δικαστικῶς. Μ' ὅλας ὅμως τὰς μεταβολὰς ταύτας τῶν ἀρχαίων διατυπώσεων, τὸ Δικηγορικὸν Σῶμα διετήρησεν ἐν Ῥώμῃ ὅλην αὐτοῦ τὴν δόξαν. τὸ ἀξίωμα καὶ ἡ ὑπηρεσία τῶν Δικηγόρων διετηρήθησαν ἐν τιμῇ, καὶ αὐταὶ δὲ αἱ αὐτοκρατορικαὶ διατάξεις, μακρυροῦσι τὴν ὑπόληψιν, τῆς ὁποίας ἐξηκολούθουν ἢ ἀπολαύωσιν οἱ Δικηγόροι. μεγίστην ἀπόδειξιν τοῦτων ἀποτελεῖ ἡ διάταξις ἡ θεσπίσασα ἵνα οἱ Ποντίφικες τῶν ἐπαρχιῶν, ἐκλέγονται μεταξὺ τῶν Δικηγόρων· ἑτέρα δὲ διάταξις ἐπέτρεψεν εἰς τοὺς περιβεβλημένους δημόσιον δικαστικὸν ἀξίωμα, νὰ ἐκπληρώσι καὶ Δικηγορικὴν ὑπηρεσίαν. διότι, λέγει, « εἶναι ἐπίσης ἔντιμον τὸ ἴστασθαι καὶ ἀγορεύειν πρὸς ὑπεράσπισιν ἑτέρου, ὡς τὸ καθέζεσθαι πρὸς τὸ δικάζειν. » Ἀπόδειξις ἐπίσης τῆς ἀξίας ἦν ἀπέδιδον εἰς τὸ Δικηγορικὸν ἐπάγγελμα εἶναι, ἡ προθυμία πολλῶν αὐτοκρατόρων, μόλις ἀναλαμβάνοντων τὴν ἀνδρικὴν τήβενον, νὰ συγκαταλέγωνται ἐν τοῖς Δικαστηρίοις μεταξὺ τῶν Δικηγόρων, διὰ νὰ ἐκγυμνάζωνται εἰς τὸ Δικηγορικὸν ἔργον, καὶ δι' αὐτοῦ εἰς τὴν διαχείρισιν τῆς δικαιοσύνης.

Ἐπὶ τῶν Βυζαντινῶν αὐτοκρατόρων, ἔλαβον χῶραν νέαι μετὰ ῥυθμίσεις, συνεπεῖα τῶν ὁποίων ἐθεσπίσθη ὅλως εἰδικὸς ὄργανισμός. ἡ ἀρχαία διάκρισις μεταξὺ ῥητόρων καὶ δικηγόρων ἐξέλιπε, πάντες δὲ οἱ ὁπωσδήποτε ἀφορίζοντες ἑαυτοὺς εἰς τὴν ὑπεράσπισιν τῶν Πολιτῶν καὶ τῶν συμφερόντων αὐτῶν, ἔλαβον τὸν τίτλον Δικηγόρου, καὶ ἐσχηματί-

σθη ἐκ τούτων Σωματεῖον, εἰς τὸ ὁποῖον ὁ Αὐτοκράτωρ Ἰουστίνος ἀπένειμε τὴν ὀνομασίαν τάξις ordo. Ἡ ἐπι-
 συμβασα γενική πρᾶξις ἐπέδρασε καὶ ἐπὶ τοῦ Δικηγορι-
 κοῦ ἀξιώματος· μολατῶτα, διετηρήθη μέχρι τινος βαθμοῦ
 ἢ ἀνεξαρτησία τῶν Δικηγόρων, μετ' αὐτῆς δὲ, καὶ ἡ εἰς
 τὸ Δικηγορικὸν ἐπάγγελμα ἀείποτε ἀπονευθεῖσα ὑπόλη-
 ψις. Εἰς ἀπόδειξιν τούτου ἔχομεν τὴν πρὸς Καλλικράτην
 ἑπαρχον τοῦ Ἰλλυρικοῦ ἐπιγραφεῖσαν διάταξιν, Ἐν ἧ κα-
 τὰ τὸ πνεῦμα τῆς ἐποχῆς, οἱ δικηγόροι ἐξομοιοῦνται
 πρὸς τοὺς ἐν Πολέμοις ὑπὲρ Πατρίδος μαχομένους.

Ἀπὸ τοῦ 6—13 αἰῶνος, ἐξέλιπεν ἔντελῶς ἡ Δικηγορι-
 κὴ ὑπηρεσία, διότι ἡ ἐπικρατήσασα βαρβαρότης, ἀντεκα-
 τέστησε τὴν εἶαν καὶ τὰ ὄπλα εἰς τὰς δικαστικὰς διατυ-
 πώσεις. μόλις δὲ τὸ 1270 ἐπὶ Λουδοβίκου τοῦ Ἀγίου, ἐ-
 πηνήλθεν ἐν Γαλλίᾳ εἰς τὴν ζωὴν, ἡ ἀφορώσα τὸ Δικηγο-
 ρικὸν ἐπάγγελμα θεσμοθεσία. Περίεργοι εἶναι αἱ ἐκ τοῦ
 Ῥωμ. Δικαίου κατὰ πρῶτον ἐρανισθεῖσαι διατάξεις, τὰς
 ὁποίας ὁ Ἡγεμὼν οὗτος ἐπανάφερεν ἐν ἰσχύϊ. « Νὰ μὴν
 α ὑπερασπίζωνται ἐνώπιον τῶν Δικαστηρίων ἄδικον ὑπόθε-
 α σιν. Νὰ μὴ προσβάλωσι κατὰ τὴν ὑπεράσπισιν πρόσωπα.
 α Νὰ μὴ κάμωσι μετὰ τοῦ πελάτου των οὐδεμίαν συμφω-
 α νίαν ὠρελείας ἐκ τῆς δίκης! τοῖς ἀντιθετο δὲ ἐξ ἐ-
 παγγέλματος, ἡ ὑπεράσπισις τῶν Πτωχῶν, τῶν χερῶν
 καὶ τῶν ὀρφανῶν. ἀξιοσημεῖωτον ἐν τούτοις εἶναι ὅτι με-
 ταξὺ τούτων διατάξεων, εἰσαχθεῖσάν σποράδην ἐν τοῖς
 Νόμοις, αἵτινες ἐκανόνιζον τὰ ἐξωτερικὰ οὕτως εἰπεῖν τοῦ
 δικηγόρου καθήκοντα, οὐδεμίαν ὑπῆρχε εἰθιμίζουσα τὸν ὀρ-
 γανισμόν τοῦ Δικηγορικοῦ Σώματος, τὴν ἐσωτερικὴν αὐ-
 τοῦ Πειθαρχίαν· τούτο δὲ, διότι τὸ σύνολον τῶν Δικηγό-
 ρων δὲν ἀπετέλουν Σωματεῖον, εἰς τὴν κυρίαν καὶ συνήθη
 σημασίαν τῆς λέξεως, ἐθεωρεῖτο ὡς Σῶμα ἐλευθέρων, ὡς

ἐκούσιος συνεταρισμὸς Νομοδιδασκάλων καὶ ῥητόρων, οἵ-
 τινες συνεδέοντο μετ' ἀλλήλων διὰ τῆς ταυτότητος τῶν
 ἐργασιῶν, τῶν καθηκόντων, καὶ τῶν αἰσθημάτων. Καθιε-
 ρώθη ὁμοῦ μεταξὺ των, ἐκουσίως καὶ ἐλευθέρως, εἶδος τι
 Πειθαρχίας, συντελοῦσης εἰς τὴν ἐδραίωσιν τῆς τιμῆς, καὶ
 τῆς ὑπολήψεως τοῦ Δικηγορικοῦ ἐπαγγέλματος. Κατὰ τοὺς
 μετέπειτα χρόνους ἐν Γαλλίᾳ, ἡ Δικηγορικὴ ὑπηρεσία ἔλα-
 βε σπουδαιοτάτην ἀνάπτυξιν, καὶ τὸ δικηγορικὸν ἀξίωμα
 ἐπέζηλον κατέλαβε θέσιν ἐν τῇ Κοινωνίᾳ. ἡ ἐπανάστασις
 τοῦ 1789, ἐν τῷ κοινωνικῷ κατακλυσμῷ τὸν ὁποῖον ἐπέ-
 φερε, συμπαρέσυρε, καταργήσασα, καὶ τοὺς Δικηγόρους,
 ἀλλ' ἡ Κοινωνία μάλις ἀνακύψασα ἐκ τοῦ ἐπαναστατικοῦ
 βυθάρθρου, ἠσθάνθη τὴν ἔλλειψιν τῆς Δικηγορικῆς ὑπηρε-
 σίας, καὶ ἐπανάφερεν εἰς τὴν προτέραν του ἰσχὺν καὶ ἀξίαν
 τὸ Δικηγορικὸν ἐπάγγελμα, ἐξασκούμενον σήμερον ὑπὸ
 Κανονισμοῦ καὶ Προνόμια, τὰ ὁποῖα διεξεδίκησεν ἀπέναντι
 τῆς Κοινωνίας, ὁ ἔνθεμος ὑπὲρ αὐτοῦ ζῆλος, ἡ μεγάλη
 εὐστάθεια, ὁ μέγας πρὸς τὰ καθήκοντα ἅτινα αὐτὸ ἐπι-
 βάλλει σεβασμὸς, καὶ αἱ μέγισται πρὸς τὴν Κοινωνίαν ὑπη-
 ρεαίαι, τῶν ἀποτελούντων τὸ Δικηγορικὸν Σῶμα ἐν Γαλ-
 λίᾳ, ἢ τῶν πλείστων καὶ ἐπισημοτέρων ἐξ αὐτῶν. Γι-
 νώσκομεν ἐπίσης πάντας, ὁποῖαν σπουδαιοτάτην κοινωνι-
 κὴν ἀξίαν ἔχει ἐν Ἀγγλίᾳ ἡ Δικηγορικὴ ὑπηρεσία.

Ἐκ τῆς συντόμου ταύτης ἱστορικῆς μελέτης ἐπὶ τοῦ
 Δικηγορικοῦ ἐπαγγέλματος, ἴδομεν ὅτι εἰς ὅλας σχεδὸν
 τὰς ἐποχὰς τοῦ ἀνθρωπίνου βίου, ἡ σπουδαιότης τῆς Δι-
 κηγορικῆς ὑπηρεσίας ἐξετιμήθη δεόντως ὑπὸ τῆς Κοινο-
 νίας, καὶ πάντατε προεβλήθη μετὰ τὴν ἀνήκουσαν αὐτῇ τι-
 μὴν καὶ δόξαν. Δὲν εἶναι ὁμοῦ μόνον ὁ λόγος, ὅτι ἀπο-
 κλείει τοὺς ἄλλους πλεονεκτημάτων τὸ ἐπάγγελμα ἡμῶν, ὅ-
 τι προεβλήθη ἡ καλλίστη ἀγαπητὸν εἰς ἡμᾶς μεζόνος

εἶναι οἱ ἐξ ἀντικειμένου λόγοι, ἕνεκα τῆς ἐκτάσεως τῶν εὐεργετικῶν ὑπηρεσιῶν τὰς ὁποίας προσέφερεν ἀείποτε, καὶ προσφέρει πάντοτε εἰς τὴν Κοινωνίαν, τηρουμένων βεβαίως κατὰ τὴν ἐξάσκησίν του, τῶν ἀπαραιτήτων ὄρων οἵτινες ἀποτελοῦσι τὰ θεμέλια, καὶ τὰς βάσεις αὐτοῦ. αἱ ἐπιτυχεῖς καὶ ἀποτελεσματικαὶ συνέπειαι τῶν ὑπηρεσιῶν του, ἐμποιοῦσι τῷ Δικηγόρῳ ἐσωτερικὴν εὐχαρίστησιν ὑπερτέραν πάσης ὑλικῆς ὠφελείας. ἐπισύρουσιν εἰς αὐτὸν τὴν εὐγνώμοσύνην καὶ τὴν ὑπόληψιν τοῦ Κοινοῦ, καὶ παρορμῶσιν αὐτὸν εἰς μεῖζονα πρὸς τὸ ἔργον του ἀφοσιώσιν. ὁποία ἀληθῶς σπουδαιότης ὑπηρεσίας μεῖζον ὅταν ἀναλογισθῶμεν ταύτην εἰς τὸ ὕψος εἰς ὃ ἀνήκει, καὶ καθ' ὅλην αὐτῆς τὴν ἐλευθερίαν καὶ τὴν ἔκτασιν! εἰς τὸν Δικηγόρον εἶναι ἀνατεθειμένη ἐκ τοῦ Νόμου ἡ ὑπεράσπισις τῆς τιμῆς, τῆς ζωῆς, τῆς ἐλευθερίας, καὶ τῆς περιουσίας τῶν συμπολιτῶν του. οὗτος εἶναι ὁ ὑπερασπιστὴς τῶν δυστυχῶν πάσης ἐποχῆς, τῶν θυμάτων πασῶν τῶν φαρισσατικῶν καταφορῶν. ὑποχρεούμενος νὰ ἐγκυπτῇ εἰς τὴν μελέτην καὶ τὴν ἔρευναν τῶν ἀρχῶν τοῦ δικαίου, ἀντιτιθέμενος κατὰ πάσης ἀδικίας, ἀνακηρύσσων πᾶσας τὰς ὠφελίμους ἀληθείας, καθίσταται ὁ φυσικὸς προστάτης ὅλων τῶν δικαιομάτων, ὅλων τῶν συμφερόντων, πάσης ἐλευθερίας!

« Ὅποιον ἔλεγεν, ὁ Δαγεσῶ, ἐπάγγελμα ὠραιότερον ἐκείνου, τὸ ὁποῖον ἔχει τὴν ἀποστολὴν νὰ προστατεύῃ τὴν τιμὴν καὶ τὴν περιουσίαν, νὰ πολεμᾷ τὴν ἀπάτην καὶ τὸ ψεῦδος, νὰ ἀπωθῇ τὴν συμφοραντίαν, νὰ κρημνίσῃ τὸ Ἰκρίωμα τῆς λαιμητόμου, ἔτοιμον νὰ ὑψωθῇ κατὰ τῆς ἀθωότητος; ὁ ἐπιθυμῶν νὰ ἀνυψωθῇ διὰ τῆς ἀρετῆς, νὰ δοξασθῇ δι' ὑπηρεσιῶν ἐντίμων, νὰ ἀποκτήσῃ προσέτι περιουσίαν διὰ τῶν ἰδῶτων του, δὲν εἶναι

« ρίσκει ἔλεγεν, ἄλλο ἐπάγγελμα φέρον αὐτὸν διὰ μέσων « εὐθῆων καὶ φυσικῶν, διὰ προσπαθειῶν καὶ κόπων, « ἀξίων πάσης ὑπολήψεως, ἢ τὸ ἐπάγγελμα τοῦ Δικηγόρου· ὁ ἀδύνατος, τὸν ἰκετεύει, ὁ ἰσχυρὸς, κλίνει καὶ « οὗτος κερφαλὴν ἐνώπιον αὐτοῦ, καὶ ἐπ' κκελίτχι τὴν συνδρομὴν του. οἱ εὐνοοῦμενοι τῆς τύχης καὶ τῆς δόξης, « εἶναι συχνὰ οἱ πελάται του.» « Ποιητικώτερον δὲ ἐσκεῖ « ἀγράφησεν ἕτερος, ὁ Henvion D-pensey, τὴν εἰκόνα « τοῦ Δικηγόρου· ἐλεύθερος, εἶπεν, ἐν τῷ ἐπαγγελματικῷ « βίῳ του ἀπὸ ὅλης τῆς περιπλοκῆς κίτινες αἰχμαλωτίζου « ζοῦν τοὺς λοιποὺς ἀνθρώπους. ἀρκετὰ ὑπερήφανος ἵνα « μὴν ἔχη ἀνάγκην προστατῶν, ἀρκετὰ ταπεινόφρων, ἵνα « μὴν ἐπιθυμῇ νὰ ἔχη εὐνοουμένους καὶ προστατευμένους. « ἄνευ δούλων, ἀλλὰ καὶ ἄνευ κυρίων, οὗτος εἶναι ὁ ἀνθρωπος « εἰς τὴν ἀρχικὴν ἀξίαν του, ἂν τοιοῦτος ἀνθρωπος « ὑπῆρξεν ἐπὶ τῆς γῆς.»

Ὅσῳ περισσότερον ἐγκύπτομεν εἰς τὴν ἔρευναν τῶν ἀρχῶν καὶ τῶν βάσεων τοῦ ἐπαγγέλματος ἡμῶν, τόσῳ περισσότερας ἐκ τῆς ἐρένης ταύτης ἀρνούμεθα ἀληθείας, αἵτινες μᾶς πείθουν ὅτι εἶναι ἀξίον τῆς ἀγάπης καὶ τῆς ἐνθέμου ἀφοσιώσεως ἡμῶν, περὶ ἧς ἀρχόμενος εἶπον· αἱ ἀρχαὶ του δὲν φοβοῦνται τὸν ἔλεγχον τῆς ἐρένης, διότι εἶναι ἀρχαὶ ἀληθεῖς καὶ δικαιοσύνης. τὸ Δικηγορικὸν ἐπάγγελμα, ἔχον τὸν αὐτὸν σκοπὸν, ὁποῖον καὶ ἡ δικαιοσύνη αὐτῆ, τοῦτέστιν, «ἐκάστῳ τὸ ἴδιον ἀπονέμειν,» στηρίζεται ἐπὶ βάσεων ἀκαρδάντων, τῆς εὐθύτητος, τῆς ἀκαμάτου φιλοπονίας, καὶ τῆς ἀφιλοκερδίας καὶ εὐθύτητος μὲν οὐ τῆς κοινῆς παρὰ τοῖς ἀνθρώποις, περὶ ἧς ὁ Σωτὴρ ἡμῶν ἔλεγχων ἐδίδασκεν, ὅτι δὲν εἶναι ἀρετὴ, «ἐὰν ἀγαθοποιεῖται τὸς ἄλλοις ἀγαλοποῦντας ἡμᾶς, ποία ἡμῖν χάρις ἔστιν; ἀλλὰ τῆς εὐθύτητος; καὶ ἀκεραιότητος ἐκείνης, ἡ ὁποία ἐκ

φόβου και συναισθήσεως· μὴ δὲν δυνηθῆ νὰ ἐκπληρώσῃ ὅλα ὅσα τὸ καθήκον ὑπαγορεύει καὶ ἐπιβάλλει, προσπαθεῖ νὰ ὑπερβῆ τὰ ὅρια τοῦ καθήκοντος, καὶ νὰ πράξῃ ἐκ τῆς μεγίστης πρὸς τοῦτο συναισθήσεως, περισσότερον ἀφ' ὅτι ὀφείλει· ἐὰν ἡ τοιαύτη συναισθησις καὶ προθυμία θεωρεῖται εἰς ἄλλα ἐπαγγέλματα ὑπερβολικῆ, εἰς τὸ Δικηγορικὸν εἶναι τόσον ἀναγκαῖα καὶ φυσικῆ, ὅσῳ καὶ ὁ λόγος αὐτὸς.

« Δὲν δύναται, λέγει ὁ Malville (Συγγραφεὺς τῶν τοῦ ἀδικηγόρου προσόντων,) δὲν δύναται νὰ ἦναι τις τέλειος Δικηγόρος, ἂν δὲν ἦναι συγχρόνως ἔντιμος καὶ ἀγαθὸς ἄνθρωπος ἢ εὐθύτης καὶ ἀκεραιότης, εἶναι ἡ κυριώτερα συστατικὴ οὐσία τοῦ Δικηγορικοῦ ἐπαγγέλματος». ὁ ἱατρὸς, δίκαιος ἢ ἀδίκος, ἀρκεῖ νὰ ἦναι πεπαιδευμένος καὶ ἔγκρατὴς τῆς ἐπιστήμηστος, εἶναι ἱατρὸς ἀριστος, ὁ Γραμματικὸς, ἀδιαφόρος τῶν ἠθῶν του, ὅταν ἦναι κάτοχος τῶν κανόνων τῆς γλώσσης, εἶναι οὐχ' ἦττον φιλόλογος τοῦτ' αὐτὸ συμβαίνει καὶ εἰς τὰς ἄλλας ἐπιστήμας καὶ τέχνας· ἐκτιμᾶται ὁ ἄνθρωπος μόνον διὰ τοῦ μέτρου τῆς ἰκανότητος εἰς τὸ εἶδός του, δὲν ἐξετάζεται καὶ ἡ διάθεσις αὐτοῦ, διότι δὲν ἐπηρεάζει αὐτὴ ἀπολύτως τὴν ἐντελῆ τοῦ ἔργου ἐξάσκησην. εἰς τὸ Δικηγορικὸν ὅμως ἐπαγγέλμα δὲν εἶναι οὕτω. ἐν ἴση μοῖρα τίθεται ἡ ἔρευνα τῆς τε διαθέσεως καὶ τῆς ἰκανότητος, πρὸς ἐκτίμησιν τοῦ ἐντελοῦς, τοῦ ἀληθοῦς Δικηγόρου.

« Εκεῖνα, τὰ ὅποια οἱ λοιποὶ τῶν ἀνθρώπων ὀνομάζουσι « ἐξαιρετικὰ, ἕκτακτα προτερήματα, οἱ Δικηγόροι, ἐλέγεν ὁ Πρόεδρος Dupuys, τὰ θεωροῦν ὡς καθήκοντα « αὐτῶν ἀναπόφευκτα». Ἐκ τούτων βλέπετε, φίλοι συνάδελφοι, ὅτι ἡ εὐθύτης εἶναι ὁ ἀκρογωνιαίος λίθος τοῦ ἡμέτερου ἐπαγγέλματος.

Ἡ ἀφιλοκέρδεια δὲν ἐπιβάλλεται ὑπὸ τῶν ἀρχῶν τοῦ ἐπαγγέλματος ἡμῶν, μέχρι τοῦ ὑπάτου βαθμοῦ παντελοῦς στέρησεως ἀνταμοιβῆς τῶν ἀτρώτων, ὡς ἐπὶ τὸ πλείστον, κάπων εἰς τοὺς ὁποίους ὁ Δικηγόρος ὑποβάλλεται· ἀλλὰ συγκιριναῖται, ἐν τῇ μετριότητι μὲν παρὰ τοῖς δυνάμενοις, ἐν τῇ προθύμῳ δὲ καὶ τελείᾳ ἀπαρνήσει παρὰ τοῖς πενομένοις, ἐν τῇ ἀποχῇ ἀπαιτήσεως παρ' οὐδενός, εἰς τοιοῦτον βαθμὸν, ὥστε καὶ τοι προὔπρχούσης τῆς διατάξεως ἧς ἀνωτέρω ἐμνήσθην, ὅτι ἐπιτρέπεται τοῖς Δικηγόροις ν' ἀπαιτῶσι καὶ δικαστικῶς τὴν ἀμοιβὴν των, δικτάξεως καὶ πρ' ἡμῖν καθιερωμένης, τὰ Δικηγορικὰ ἔθιμα ἐν Γαλλίᾳ ἀπαγορεύουσιν οὐστηρῶς τὴν δικαστικὴν ἀπαίτησιν ἀμοιβῆς ἀρνηθείσης ὑπὸ ἀγνώμονος πελάτου ὑψοῦντα οὕτω τὴν Δικηγορικὴν ἀφιλοκέρδειαν, εἰς βαθμὸν ἀξιόζηλον ἀρετῆς. Ἡ ἐσωτερικὴ συναισθησις τῆς ἀκριβοῦς τοῦ καθήκοντός του ἐκπληρώσεως· ἡ ἐκ ταύτης ἠθικὴ τῆς συνειδήσεώς του ἡρεμία, καὶ εὐχαρίστησις· ἡ τιμὴ ἧς ἀπολαύει ἐν τῇ κοινῳίᾳ, διὰ τῆς ἀναγνωρίσεως τῆς ἀξίας του ταύτης· ἰδοὺ αἱ μεγάλητεραι καὶ γλυκύτεραι τοῦ Δικηγόρου ἀπολαυαί. παρομαρτεῖ βαθμηδὸν ὑπὸ τὴν σκέπην τῆς ἀξίας καὶ τῆς τιμῆς ταύτης, ἡ ὑλικὴ ἀμοιβή, ἢ ἀπόκτησις τῶν μέσων ἀνέτου βίου, ἄλλ' ὁ Δικηγόρος, ὅσον ἀφορᾷ τὸ ὑλικὸν μέρος τῶν ἐκ τῆς ἐξασκήσεως τοῦ ἔργου του ἀπολαύσεων, τίθησιν αὐτὸ ἐν δευτερευούσῃ μοῖρα, καὶ προσπαθεῖ νὰ ἦναι εἰς θέσιν νὰ λέγῃ εἰς πᾶσαν περίστασιν μετὰ παρρησίας, ὅτι ἔγραψε διὰ τῆς διαθήκης του πρὸς τὴν σύζυγόν του ὁ μελιόρροτος Paillet ἔνδοξος στρατιώτης τοῦ λόγου, ἐκπνεύσας ἐπὶ τῶν προσημάτων αὐτῶν τῆς ὑπερσπείσεως ἐντὸς τοῦ ἀκροατηρίου· « Je n'ai jamais demandé à un client. ἐν τούτῳ κεῖται ἡ ἑτέρα

ΙΑΚΩΒΑΤΕΛΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟΝ ΔΗΜΟΤΙΚΟΝ
jamais demandé à un client. ἐν τούτῳ κεῖται ἡ ἑτέρα

των θάσεων του επαγγέλματος ἡμῶν

Ἄλλ' ἡ φιλοπονία ἐπιβαλλεται εἰς τὸν Δικηγόρον ὡς
μιατῶν οὐσιωδῶν θάσεων τοῦ επαγγελάτου, καὶ εἶναι ὁ
ἀχώριστος συνέκδημος τοῦ βίου του· εἰς τὴν ἐκ τούτου ἀ-
ξίαν, ὑψοῦται, οὗτος, δι' ἐπιπόνου καὶ ἀκαμάτου με-
λέτης. ἀποκτᾶ τὴν δόξαν διὰ μακρῶν καὶ πολυμόχθων ἐρ-
γασίων καὶ ἐκδουλεύσεων, διὰ τοῦ *fabor inprobis ac duris*
καθὼς ἔλεγεν ὁ Βιργίλιος. ἐκπληροῖ τὸ καθήκον του δι-
εργασίας ἄνευ ἀναπαύσεως, πολλάκις μὲ θυσίαν τῶν ἰδι-
ων του συμφερόντων, ἅτινα ἀναγκάζεται νὰ παραμελή. ἐ-
ξαγοράζει τὴν καλὴν φήμην, καὶ ἀπολαμβάνει αὐτῆς,
διὰ τῆς ἀπωλείας τῆς ἡσυχίας του, καὶ διὰ πάσης στε-
ρήσεως. προτιμᾷ τὴν σπουδὴν ἀπὸ τὰς δρασκεδάσεις, τὴν
ἐργασίαν ἀπὸ τὴν ἀνάπαυσιν· διὰ τοῦτο καὶ τὸ εὐτράπε-
λον ἀξίωμα ἐν Γαλλίᾳ. *être avocat, et s'élever matin,*
sont deux choses inseparables· ἡ φιλοπονία εἰς
τὸν δικηγόρον εἶναι καὶ ἀνάγκη, καὶ εὐχαρίστησις, καὶ
καθῆκον. ἀνάγκη, διότι προωρισμένος ὡς ἐκ τοῦ επαγ-
γέλματός του, ν' ἀσχοληθῆ εἰς τὰς σχέσεις ὄλων τῶν
ἐπαγγελάτων καὶ ὄλων τῶν τεχνῶν, ὀφείλει νὰ ἦναι ἐγ-
κρατῆς τῆς ποικιλίας τῶν διαφορῶν κανόνων οἵτινες καὶ
νομοθετικῶς καὶ πρακτικῶς διέπουν τὰς διαφορὰς ταύ-
τας σχέσεις· αἱ ἀσχολαί του εἶναι πολυειδεῖς, ἀναγόμε-
ναι εἰς γεγοτότα καὶ πράξεις ἐπὶ τῆς ἐρμηνείας τῶν δε-
ποίων οἱ Δικασταὶ συνεχῶς διαφωνοῦν, εἰς ἐφαρμογὴν
καὶ ἐρμηνείαν Νόμων, τὴν ἔνοιαν τῶν ὁποίων καὶ αὐτοὶ οἱ
Νομοθετοῦντες ἐρμηνεύουν πολλάκις κατὰ διάφορον τρό-
πον. ἡ ἀπόκτησις λοιπὸν ὄλων τῶν γνώσεων τούτων ἀπαιτεῖ ἀ-
ναγκαιῶς μακρὰν καὶ ἐπίπονον καὶ ἐπίμονον μελέτην, τὴν
ὁποίαν δὲν δύναται ν' ἀποφύγη ὁ ἀληθὴς καὶ τέλειος Δι-
κηγός· Εὐχαρίστησις δὲ εἶναι εἰς αὐτὸν, διότι ἀσχαλοῦ-

μενος ἀδιακόπως, καὶ σταχυολογῶν εἰς τὸ εὐρὺ πεδῖον τῆς
Νομοθεσίας. τῆς ἱστορίας, τῆς ἠθικῆς. τῆς ἐπιστήμης καὶ
τῶν τεχνῶν, οὐ μόνον ποικίλλει τὸν νοῦν καὶ ἐκτείνει
τὸν ὀρίζοντα τῶν γνωσεῶν του, ἀλλὰ καὶ ἀναζητῶν τὴν
σχέσιν καὶ ἐφαρμογὴν τούτων πρὸς τὰς ἀνθρωπίους πρά-
ξεις, παοιστᾶ συνεχῶς πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν του, τὸ εὐάρε-
στον Ἰνδαλμα τοῦ ἀνθρώπου εἰς συμπλοκὴν καὶ ἀντίθεσιν
πρὸς τὰ συμφέροντα. Εἶναι καθῆκον, τέλος, τῷ Δικηγόρῳ
ἡ φιλοπονία, διότι ὡς θεματοφύλαξ τῶν συμφερόντων
τοῦ πελάτου του, ὀφείλει νὰ καταβάλῃ ἀποκλειστικῶς
ἀκάματον μέριμναν καὶ φροντίδα ὑπὲρ αὐτῶν. ἡ ἐλαχίστη
ἀδιαφορία, ἡ ἐλαχίστη παραμέλησις, εἶναι παραβίασις τοῦ
καθήκοντός του, δύναται δὲ πολλάκις νὰ ἔχη σπουδαιο-
τάτας ἐπιβλαβεῖς συνεπειάς· ὁ Δικηγόρος, λέγει ὁ διδαστι-
κώτατος Liouville ὅστις δὲν καταβάλλει εἰς τὴν δε-
ποίαν ἀνεδέχθη ὑπόθεσιν πᾶσαν φροντίδα, πᾶσαν ἐπιμέ-
λειαν πάντα κόπον, δὲν εἶναι κατακρίσεως ἄξιος μόνον
ἐπὶ ἀμελείᾳ, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ ἐλλείψει εὐθύτητος καὶ ἀκαι-
ραιότητος. κατὰ τινα δὲ διάταξιν τοῦ Ἰουστινιανοῦ, ἐν
τῷ ὄρκῳ τῶν Δικηγόρων περιλαμβάνετο ἡ ὑποχρέωσις
τῆς φιλοπονίας. *nihil studii relinquentes, quod sibi*
possibile est.

Τοιοῦτον εἶναι φίλοι συνάδελφοι τὸ ἡμέτερον ἐπάγγελ-
μα. ἐκ τῶν σπουδαιοτέρων ἐν τῇ Κοινωνίᾳ. ἐκ τῶν σε-
βαστοτέρων ἐνώπιον τοῦ Νόμου. ὀρισμὸς αὐτοῦ λακωνικώτα-
τος εἶναι. εὐθύτης μάθησις, ἰκανότης, ἀφιερωμένοι εἰς τὴν
ὑπηρεσίαν τῆς δικαιοσύνης. ὡς τελευταίαν τῆς ἀξίας τοῦ
ἐπαγγέλματος ἡμῶν ἀναγνώρισιν. ἐπικαλοῦμαι ἐπίσημον
ἀλλὰ καὶ ἐχθρικὴν μαρτυρίαν, τὴν τοῦ μεγίστου μεταβρύθ-
μιστοῦ τοῦ αἰῶνος ἡμῶν, ὅστις ἐνῶ ἀφ' ἐνὸς ἀπεστρέφετο
τοῦ Δικηγόρου, διὰ τὴν ἐπίδρασιν τῆς δυνάμεως τοῦ λό-

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΡΑΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟΝ ΔΗΕΟΥΡΙΟΥ

γου αὐτῶν ἐπὶ τῆς Πολιτικῆς, καὶ ἔγραψε πρὸς τὸν ὑπουργὸν τῆς Δικαιοσύνης ὅτι ἐνόσω κρατεῖ τὸ ξίφος τὸ ὑποτάξαν τὴν Εὐρώπην ὅλην, ἐπιθυμεῖ νὰ δύναται νὰ κόπῃ τὰς γλώσσας αὐτῶν ἀφ' ἑτέρου ἐν τῷ Δικτάγματι. τὸ ὁποῖον περὶ τοῦ Δικηγορικοῦ ἐπαγγέλματος ἐξέδωκε τὸ 1810 δὲν ἀπηξίωσε, δὲν ἠρνήθη νὰ ἀνακηρύξῃ ὅτι ἐπέσυρε τὴν προσοχὴν του τὸ Δικηγορικὸν ἐπαγγέλημα διότι ἀνεγνώρισεν, « ὅτι ἡ ἐξάσκησις τούτου ἐπιδρᾷ ἰσχυρῶς ἐπὶ « τῆς ὀρθῆς ἀπονομῆς τῆς δικαιοσύνης. ὅτι οὐσιώδεις « αὐτοῦ θάσεις εἶναι ἡ εὐθύτης, ἡ εὐγένεια, ἡ ἀφιλοκέρδεια « ἢ πρὸς τὸ συμβιβάζειν τάσεις, ἡ ἀγάπη τῆς ἀληθείας καὶ « τῆς δικαιοσύνης, ὁ πεφωτισμένος ζῆλος ὑπὲρ τῶν ἀδύ- « νάτων καὶ τῶν καταπιεζομένων ». ἡ ἐπίσημος αὕτη μαρτυρία τοῦ μεγαλητέρου Κοινωνικοῦ νοῦς, εἶναι μαρτυρία ὀλοκλήρου τῆς Κοινωνίας!

Καταλήγων τὸν λόγον, πρέπει νὰ ὑπομνήσω πρὸς ὑ- μᾶς, ὅτι οὐδὲν Κοινωνικὸν ἐπάγγελμα παρουσιάζει τό- σω ἀνεπτυγμένον εἰς βαθμὴν μέγιστον τὸ αἶσθημα τῆς ἐπιτήδεως καὶ συναδελφότητος. ὅσον τὸ ἡμέτερον. μετὰξὺ δε- κηθῶρων οὐδεμία διάφορα καὶ διακρίσεις, ἔκτος τῆς ἰκανό- τητος καὶ τῆς ἀρετῆς, εἰς τὰς ὁποίας ὅμως ἅπαντες ἀμιλ- λῶνται νὰ ὦσιν ἴσοι, καὶ οὐδεὶς νὰ ὑστερῇ τοῦ ἄλλου- τὸ δὲ αἶσθημα τῆς συναδελφότητος δὲν ἐκδηλοῦται, ὅπως εἰς τινὰ σωματεῖα διὰ βοήθειας ἀμοιβαίας μετὰξὺ τῶν μελῶν του, ἀλλ' ἔγκειται ἀναγκάτως εἰς τὴν φύσιν τοῦ ἐ- παγγέλματος ἡμῶν, καὶ μᾶς ἐνώνει εἰς ὅλας τὰς πράξεις τοῦ ἐπαγγελματικοῦ ἡμῶν βίου αἱ αὐταὶ σπουδαὶ προ- παρασκευάσαν ἡμᾶς, τὸ αὐτὸ πρὸς τὴν δικαιοσύνην πνεύ- μα μᾶς ἐνώνει, συναθροίζομενοι δὲ ἐντὸς ἐνὸς καὶ τοῦ αὐ- τοῦ τῆς Δικαιοσύνης Ναοῦ, θύομεν ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ θωμοῦ, ἐνῶ συγχρόνως διίστάμεθα δικ- τῶν ἀντιθέτων εὐχῶν καὶ

δεήσεων τὰς ὁποίας ἀναπέμπομεν πρὸς τὴν θεὰν Δικαιο- σύνην.

Ἐγκειται, ὡς προεῖπον, ἀναγκάτως, εἰς τὴν φύσιν τοῦ ἐπα- γγέλματος ἡμῶν ἡ συναδελφότης καὶ ἡ ἐνωσις, διότι ἐνῶ δὲν δυνάμεθα νὰ ἐργασθῶμεν ἐνώπιον τῶν Δικαστηρίων ἀ- νει συναδέλφου ἀντιπάλου, ἀφ' ἑτέρου, ὁ σήμερον ἀντί- παλος, αὔριον συμπίπτει νὰ εἶναι σύμμαχος καὶ συνεργά- τῆς. ἀλλὰ καὶ εἰς ἀντίθετον θέσιν ὑπερκαπίσεως εὐρισκό- μενοι, συμφέρει εἰς ἡμᾶς, συμφέρει εἰς τοὺς πελάτας ἡμῶν, διὰ τὴν εὐκολίαν καὶ τὴν ἀκρίβειαν τῆς πρὸς τὴν ὑπερά- σπισιν τῶν συμφερόντων ἐκείνων ἐργασίας ἡμῶν, νὰ εἰμεθα ἀδελφικῶς ἠνωμένοι ὑπερχούσης τοιαύτης εὐλικρινείας καὶ ἐνότητος, δὲν εἶναι δυνατόν ποτὲ αἰ μετὰξὺ τῶν δικ- δίκων διαμάχῃ νὰ μετὰτραπῶσιν εἰς διαμάχῃς μετὰξὺ τῶν Δικηγόρων καὶ μ' ὅλας τὰς ζωηροτάτας καὶ ἐνίοτε πι- κροτάτας ἀντιθέτους συζητήσεις, ἐξερχόμενοι τοῦ πεδίου τῆς μάχης, εἰμεθα πάντοτε ἔτοιμοι νὰ συσφιγῶμεν ἀδελ- φικῶς τὰς χεῖρας!

Εἰς τὴν ἀνάπτυξιν, εἰς τὴν ἐδράωσιν τῆς συναδελφότη- τος ταύτης, προώρισαι νὰ συντελέσῃ σπουδαίως ὁ Σύλλογος ἡμῶν οὐ μόνον δὲ, ἀλλὰ καὶ διὰ τῆς ἀμοιβαίας εὐλικρινείας, ὑπολήψεως, καὶ ἀγάπης, νὰ ἀνυψώσῃ καὶ νὰ διατηρήσῃ τὴν ἀξίαν τῆς Δικηγορικῆς θέσεως φέροντες ὡς θυρεὸν τὸν φό- βον τοῦ Νόμου, εἰς ἐνίσχυσιν τῆς ἀφοβίας ἡμῶν, καὶ ἀ- πιδίδοντες τὴν ὀφειλόμενον σεβασμὸν ὅπου δεῖ, ἵνα προ- κλωῶμεν ἀμοιβαίως καὶ ἡμεῖς ἐφ' ἑαυτοῦ τὸν αὐτὸν, εὐ- πηρέσιαιστος δυνάμεθα ν' ἀποδύμεθα εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ καθήκοντος ἡμῶν, ἀναλογιζόμενοι εἰς πᾶσαν στιγμὴν πρὸς τοῦτη, τὸ τίλλος καὶ τὴν ἴσχυν, ἅτινα ἀρροῦμεθα ἐκ τῆς ἐνότητος τῶν ἡμῶν καὶ ἐντε τῷ Συλλό- γῳ, ἐν ᾧ ἡ δικαιοσύνη καὶ παρταχόν, αἱ διακρίσεις καὶ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
 ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ
 ΕΠΙΧΡΕΩΣΕΩΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΤΑΧΟΝ
 ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΟΛΟΓΙΚΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΠΑΡΑΤΑΧΟΝ
 ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΟΛΟΓΙΚΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΠΑΡΑΤΑΧΟΝ

βαρότης καὶ ἡ ἀβρότης μεταξύ ἡμῶν. Βαθμηδὸν καὶ θρα-
δέως, ἀλλὰ πάντοτε ἀσφαλῶς καὶ βεβαίως, θέλομεν ἀπολαύ-
σῃ τῶν πλεονεκτημάτων τῆς ἐνότητος ταύτης ἐν τῷ Συλ-
λόγῳ· ἐξαρκτάται τοῦτο ἐκ τῆς θελήσεως ἡμῶν, ἐκ τῆς ὑ-
πομονῆς, καὶ τῆς ἐπιμονῆς ἡ μῶν· καὶ ἂν ἐγὼ, δι' ἃν
κέκλικεν ἤδη ἡ ἡμέρα, καὶ ὅστις εἴμι περὶ τὴν δειλὴν τοῦ
πολυπόνου σταδίου μου, δὲν ἀποβάλλω τὴν ἐλπίδα ταύ-
την, οὐδέτῃν θέλωσιν, οὐδὲ τὴν ἐπιμονὴν, κατὰ μείζονα λό-
γον πρέπει νὰ ἔχετε ταύτην σταθερὰν καὶ ἐδραίαν ὑμεῖς,
φίλιτατοι συνάδελφοι, οἱ ὄντες ἐν τῇ αὐγῇ καὶ ἐν τῇ ἀκμῇ
αὐτοῦ. Ἐργασθῆτε πρὸς τοῦτο μετ' αὐταπαρνήσεως, μετὰ
ζήλου καὶ προθυμίας, πεποιθότες ἀδιστακτῶς ὅτι ἔνωσις το-
σοῦτον εὐγενῆ ἔχουσα σκοπὸν, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ μὴν
ἐπιφέρῃ προίοντος τοῦ χρόνου καὶ παρ' ἡμῖν, τοὺς ἀγλαοὺς
καρποὺς, ὠφελίμους πρὸς τε τὴν Κοινωνίαν, καὶ πρὸς τὴν
ἀνύψωσιν τῆς ἀξίας τοῦ ἐπαγγέλματος ἡμῶν, ὁποῖους ἐ-
πέφερε καὶ ἀλλαχοῦ, ἰδίως δὲ ἐν Γαλλίᾳ· οὐδεὶς ἐξ ἡμῶν
ἐστὶν ὁ μὴ ἀναλογιζόμενος τὰς δυσχερείας τοῦ πράγμα-
τος, καὶ τὰ προσκόμματα ἅσα θέλομεν ἀπαντήσῃ, ἀλλὰ
ταῦτα πάντα δύναται νὰ ὑπερνικήσῃ, ἡ αὐταπάρνησις ἡ
μῶν, ἡ εἰλικρίνεια, ἡ ὑπομονὴ καὶ ἡ ἀγάπη, αἵτινες ἀναγκά-
σιως πρέπει νὰ συνδέωσιν ἡμᾶς, καὶ τὰς ὁποίας πρέ-
πει νὰ παραδώσωμεν ὡς κειμήλιον εἰς τοὺς μεθ' ἡμᾶς. οὐ-
τὼ δύναται νὰ ἐδραιωθῇ καὶ προοδεύσῃ ὁ Σύλλογος ἡμῶν.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΕΩΦΟΡΟΥ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΕΩΦΟΡΟΥ

ΣΥΛΛΟΓΗ Π. ΠΑΤΡΙΚΙΟΥ

ΑΛ. 52.48.001f